

A RENDSZERVÁLTÁS MAGYARORSZÁGON

1. Időszak: az 1980-as - 1990-es évek fordulója

2. Rendszerváltás = az uralmi rendszer alapvető megváltozása

- ⇒ a **diktatúra** helyét átvette a parlamentáris **demokrácia**
- ⇒ az **egypártrendszer** helyett kialakult a **többpártrendszer**
- ⇒ az **állami tulajdon** uralmát felváltotta a **magántulajdon**.

A rendszerváltás **békés körülmények között**, vérontás és látványos tömegdemonstrációk nélkül jött létre. ⇒ a váltás folyamatát „**csendes**” vagy „**tárgyalásos**” forradalomnak is szokták nevezni.

3. A rendszerváltás előzményei

a) Belső változások

- Az 1980-as évek végére az ország **súlyosan eladósodott**.
- Az állam már **nem tudta megfékezni a gazdaság hanyatlását** ⇒ kiderült, hogy **politikai szerkezeti váltásra van szükség** ennek megoldására.

b) Külső változások

Mihail Gorbacsov, az SZKP főtitkára fontos reformokat hajtott végre:

- leépítette a hadsereget ⇒ **kivonta a megszálló szovjet csapatokat Kelet-Európából (Magyarországról 1991 nyarán takarodott ki az utolsó katona)**
- megegyezett George Bush amerikai elnökkel (1989, Málta), hogy a **kelet-európai országok szabad fejlődését nem korlátozza** ⇒ a rendszerváltás zöld utat kapott

4. A rendszerváltás folyamata hazánkban

① A többpártrendszer kialakulása

a) Megalakulnak az új ellenzéki pártok

- Lakiteleken létrejön a **Magyar Demokrata Fórum (MDF)**
- Szabad Kezdeményezések Hálózata ⇒ **Szabad Demokraták Szövetsége (SZDSZ)**
- megalakul a **Fiatal Demokraták Szövetsége (FIDESZ)**
- létrejön a **Kereszténydemokrata Néppárt (KDNP)**

b) Újjáalakulnak a történelmi pártok:

- **Független Kisgazda-, Földmunkás és Polgári Párt (FKgP)**
- **Magyarországi Szociáldemokrata Párt (MSZDP)**

c) Felbomlik az MSZMP:

- **Magyar Szocialista Párt (MSZP)**
- **Munkáspárt**

② Két jelképes temetés 1989-ben:

a) **Nagy Imre és társai újratemetése** ⇒ megtörténik **1956 rehabilitációja** is: **Pozsgay Imre** egy rádióbeszédben ellenforradalom helyett **népfelkelésnek** nevezi át az 1956-os eseményeket

b) Ugyanebben az évben **Kádár János** ☩ ⇒ jelképezi a Kádár-korszak végét is

Nagy Imréék újratemetése

Kádár János temetése

Szűrös Mátyás

③ **1989. október 23. Szűrös Mátyás kikiáltja a köztársaságot**

⇒ a köztársaság ünnepe (hivatalosan még **mindig nem 1956-é!**)

⇒ az államforma is megváltozik: a **kommunista**

Magyar Népköztársaság helyett létrejön a **demokratikus Magyar Köztársaság**

A köztársaság kikiáltása 1989. október 23-án ⇒

④1990-ben szabad parlamenti választásokat írnak ki az országgyűlési képviselők megválasztására ⇒ azóta is működik a négyévenkénti választási rendszer.

A rendszerváltás utáni miniszterelnökök:

Választási ciklus	Kormánypartok	Miniszterelnökök
1990-1994	MDF-FKgp-KDNP	Antall József (1990-93) Boross Péter (1993-94)
1994-1998	MSZP-SZDSZ	Horn Gyula
1998-2002	FIDESZ-FKgp	Orbán Viktor
2002-2010	MSZP-SZDSZ	Medgyessy Péter (2002-2004) Gyurcsány Ferenc (2004-2009) Bajnai Gordon (2009-?)

Antall József

Boross Péter

Horn Gyula

Orbán Viktor

Medgyessy Péter

Gyurcsány Ferenc

Köztársasági elnökök (őket nem 4, hanem 5 évente választják meg):

1989-1990: Szűrös Mátyás (ideiglenesen)

1990-2000: Göncz Árpád

2000-2005: Mádl Ferenc

2005- : Sólyom László

Göncz Árpád

Mádl Ferenc

Sólyom László